СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 24. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, пятниця, 30-го січня 1948. No. 24. JERSEY CITY and NEW YORK, Friday, January 30, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ХОЛОД В ЦІЛОМУ КРАЮ ПРИЧИНОЮ ЗРОСТУ БЕЗРОБІТТЯ

Ню Йорк, 28 січня. — Звідомлення пресових бюр про розміри холоду й морозів у різних частинах нашої країни виказують, що підприємці замикають фабрики й робітні, відправляючи сотні тисячі робітників з праці. Морози поширилися по цілому сході, півдні й середньому заході й лише побережжя Тихого океану відзначилося лагідною погодою. У великих містах, таких, як Ню Йорк, Шікаго, Дітройт, Синсинаті забракло газу до отоплювання, а в Ню Йорку внаслідок недостачі нафти 54 прилюдних шкіл дістали доручення обмежити вживання земного олію. Недостача олію така велика, що на доручення департаменту внутрішніх справ його продуценти зарядили припинити перерібку нафти на газоліну впродовж двох місяців. Це причиниться до заощадження олію на топливо. Внаслідок такого зарядження буде обмаль газоліни для вжитку авт.

РЕСПУБЛИКАНЦІ ПРОТИВЛЯТЬСЯ ЗАГАЛЬНОМУ ВІЙСЬКОВОМУ ВИШКОЛОВІ.

Вашингтон. — Провід республиканської більшости в палаті репрезентантів рішив відложити на бік — мабуть раз на все — проект заведення загального військового вишколу всупереч домаганні президента Трумана й обопартійного конгресового комітету, складеного для цієї справи. Зате провідники рішили поставити на денний порядок проект підвишки платні ветеранам для їх втримання й для вишколу в різних родах праці. Підвишка фондів на цю ціль мала б досягнути $350,000,000. Ветерани є прихильні загальному вишколові, тому таке рішення виглядає на спробу змінити думку ветеранів в цій справі.

СТАСЕН ДОМАГАЄТЬСЯ РЕЄСТРАЦІЇ МОЛОДІ.

Доргем, Н. Г. — Самозголошений кандидат на президента Гаролд Стасен вийшов з проєктом, щоб завести загальну реєстрацію молоді у віці 19-25 літ, якщо вони не служили у війську. Опісля конгрес мав би рішити, як підготовити цих людей для військової служби під час миру. Щойно, на випадок воєнної конечности ці юнаки були б покликані до військової служби.

Стасен висловив надію, що він віднесе перемогу в стейті Ню Гемпшир при правиборах, а це допоможе йому при розправі з Дюїем.

ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА КОМАНДАНТІВ ПОВІТРЯНОЇ СИЛИ.

Вашингтон. — Президент Труман іменував 72 вищих офіцирів комендантами визначних повітряних станиць і передав сенатові до затвердження їх номінацію. Між ними є 31 офіцирів, назначених на становище генерал майорів і бригадирів. У такий спосіб повітряні сили стануть боєздантиними на ширші розміри.

МІСЦЕ ДЛЯ ЛЮБКИ КОЛЕССИ В КАРНЕГІ ГОЛ.

Ню Йорк, 29 січня. — Із учорашніх критичних заміток з нагоди концерту української піяністки, Любки Колесси в Карнегі Гол, поміщених у вечірній пресі, найзамітніший є наголовок в щоденнику Ню Йорк Ворлд Телеграм, „Колесса в Карнегі Гол, куди вона належить". Автор фахової музичної критики Луїс Біянколі висловлює здивування, що панна Колесса після довшого побуту в Канаді й Стейтах, щойно вперше виступила зі своїм концертом в Карнегі-Гол і висловлює надію, що вона буде уладжувати свої концерти в цій залі кожного сезону. Для підтримки свого твердження критик підніс великий музичний талант піяністки. — Критику з великим признанням помістили теж щоденники: „Івнінг Пост" : „Сан".

КАНДИДАТУРА ВОЛЕСА ШКІДЛИВА ДЛЯ ЛІБЕРАЛІВ.

Атлантик Сити. — На зібранні екзекутивної ради юнії капелюшників приналежної до АФП винесено резолюцію з домаганням до Генрія Волеса, щоб він відтягнув свою кандидатуру на президента і не доводив до розбиття прогресивних сил під час кампанії в 1948 р. Тому, що в цій кампанії робітничі організації перший раз в історії Америки мобілізують свої сили до політичної акції, треба перешкодити реакційним силам як справа так і зліва шкодити цьому рухові — оце зміст резолюції.

НАСІННЯ ДЕРЕВА ЗПЕРЕД СТО МІЛЬЙОНІВ ЛІТ.

Кембридж, Мас. — Університет Гарвард дістав з Китаю насіння дерева, яке, як твердять, росло перед 100000,000 роками й тепер уже загинуло. Його називають метасекоя. Насіння розішлють негайно до різних ботанічних городів для плекання дерева. Деякі його залишки збереглися в долинах середнього Китаю.

Американська Федерація Праці за світову кампанію проти большевицьких робітничих юній

Маямі, на Флориді, 28. січня. — Американська Федерація Праці формально зголосила свої наміри підтримати кампанію в кожному краю за заведення вільних робітничих організацій проти таких, що попали під вплив комуністів. АФП є того погляду, що кампанію зможе перевести новостворена Міжамериканська Конференція Праці, якої осідком є Ліма, в республиці Перу. Спонукою до такої акції стала між ін. агітація комуністів, яку вони розвинули проти Злучених Держав на Панамериканській Робітничій Конференції в Ліма перед двома тижнями. Предсідник АФП Вилієм Грін заявив, що нова робітнича організація стане заборолом проти затій Світової Федерації Робітничих Юній, яку опанували комуністи.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА В КАНАДІ.

Виниґ, Канада. — При Централі Українців Католиків Канади основано Українську Католицьку Пресову Службу, котрої завданням є подавати вісті з українського катол. життя Канади українській пресі, як також видавати пресові випуски для англійських і французьких пресових агенцій і радієвих вдн[?]чих стацій. Адреса бюра: 49 Кенеді Ст., Виниґ, Манітоба, в Канаді.

ЗАПОВІДАЮТЬ КІНЕЦЬ ВІЙСЬКОВОМУ ПРАВЛІННЮ В НІМЕЧЧИНІ.

Вашингтон. — Департамент стейту має перебрати адміністрацію окупованої Німеччини від 1. липня, як це довідуються деякі кореспонденти з достовірних джерел. Це не значить, щоб Америка забрала свою 100-тисячну окупаційну армію, лише, що на місце військового окупаційного уряду буде створений цивільний уряд. Ця справа проволікалася довший час тому, що департамент стейту не мав достаточного числа урядовців для цив. адміністрації.

ЦЕНЗУРА НА ПОЛІТИЧНІ ПРОМОВИ В АРГЕНТИНІ.

Буенос Айрес. — Цензура на всі політичні промови перед новими виборами до конгресу в березні буде заведена негайно, як це оприлюднює аргентинське міністерство внутрішних справ. Промови мають бути наперед зголошені до проводу партії, до якої належить кандидат. Радієві стації дістали доручення, щоб перервати передачу кожної промови, яка відходила б від тексту, предложеного 48 годин перед тим самій стації.

Ватикан про ліквідацію греко-католицької церкви в Україні

Рим, 28. січня. — Згідно з повідомленням кореспондента Ню Йорк Таймсу ватиканська радіовисильня передала сьогодні історію нищення большевиками української греко-католицької церкви в Західній Україні та на Закарпатті, стверджуючи, що це нищення було більше радикальне і жорстоке, ніж в будькякій іншій зайнятій большевиками країні. Повторено загально відому вже історію терористично-примусового „возєднання" української католицької церкви до московської православної та жорстоке переслідування священства і вірних. Потверджено вістку про смерть єпископа Хомишина та повторено повідомлення советської агенції ТАСС про закінчення ліквідації української греко-католицької церкви, яка перед війною в західних областях, в Карпатській Україні та на українських територіях під Румунією нараховувала понад 6 мільйонів вірних з великою кількістю церков і священства. Позакривано теж монастирі і духовні семинарії, заарештовуючи і висилаючи на Сибір або примусово включуючи в червону армію богословських студентів.

УМЕРЛА КАТРЯ ГРИНЕВИЧЕВА.

Українська европейська преса повідомляє, що дня 26. грудня на скитанні в Берхтесгадені в Німеччині умерла визначна українська письменниця і громадська діячка Катря Гриневичева. Покійна видала цілий ряд творів, активно співпрацювала в українських журналах і дальше живо цікавилася громадським життям, не зважаючи на її старший вік.

ГОЛОД В СОВЕТСЬКІЙ ЗОНІ НІМЕЧЧИНИ.

Берлін, 28. січня. — Не зважаючи на це, що в советську зону входять території, що раніше забезпечували сільсько-господарськими продуктами майже цілу країну, в большевицькій господарській системі вони не можуть вижививити навіть свого населення. Видавана советською армією газета „Теґліхе Рундшав" сьогодні стверджує харчові недостачі в советській зоні Німеччини не менші, ніж в промислових західних зонах і робить за це відповідальними теж німецькі адміністраційні кола, заповідаючи, що тепер цю справу повністю перебере в свої руки советська армія.

ТУРЕЧЧИНА НЕ УСТУПИТЬ БОЛЬШЕВІЇ.

Істамбул, Туреччина, 29. січня. — Похорони президента турецького Великого Народного Зібрання (парляменту), генерала Кіазіма Карабекіра, що вмер на удар серця, дали вчора нагоду високим турецьким державним мужам знову заявити свою рішучість та неуступчивість перед будькими домаганнями і залякуваннями збоку Советського Союзу. В похоронах взяв участь теж президент Туреччини, а його заступник присягав на могилі Карабекіра, що „Туреччина не віддасть ані пяди своєї землі". Карабекір був відомий як „герой Сходу", бо власне завдяки йому після першої світової війни до Туреччини знову прилучено східні турецькі території, що раніше були окупвані царською Росією та до яких тепер видвигає претенсії Кремль.

В ПАЛЕСТИНІ НЕ ОБІЙДЕТЬСЯ БЕЗ МІЖНАРОДНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СИЛИ.

Лекк Сокcес, Н. Й., 29. січня. — В колах ОД остаточно втрачають надію, щоби ухвалений Загальним Зібранням поділ Палестини на жидівську і арабську держави можна було перевести без висилки до цеї країни відповідної міжнародної військової сили та без легального озброєння місцевої жидівської міліції. Тимчасом в Палестині продовжуються криваві бійки між арабами і жидами, хоча британські власті роблять всі заходи, щоби припинити наплив до Палестини арабських сил зі сусідніх країн.

ЧЕХИ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКИ ПРО ДОСТАВУ ЗБРОЇ АРАБАМ.

Прага, 28. січня. (АП) — Речник чеського міністерства закордонних справ заперечив сьогодні повідомлення, що Чехословаччина продає зброю Сирійській армії для поборювання жидів в Палестині. Заяву видано у звязку з повідомленням з Дамаску, що арабська армія забезпечена чеською амуніцією, що її одержала на загальну вартість 2,850,000 долярів.

БРИТАНЦІ СТУДІЮЮТЬ НАЦІСТІВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКІ ДОКУМЕНТИ.

Лондон, 28. січня. — Британський державний секретар, Гектор МекНіл, заявив сьогодні в Палаті Громад, що британський уряд студіює ще політичну доцільність публікації таємних документів націстсько-большевицької змови. Поодинокі посли домагалися, щоби Британія проголосила їх і зі свого боку, подібно як це вже зробив американський департамент стейту.

ПРИМУСОВА ОЩАДНІСТЬ В ПОЛЬЩІ.

Варшава, 28. січня. — Сьогодні в польському соймі внесено законопроект про примусову ощадність гроша в банках. Ціллю цього закону було б заставити населення складати свої гроші в банках, щоб дати урядові потрібні фінансові резерви та банкові кредити. Примусова ощадність охоплювала б від 4 до 18% загального приходу.

НЕЗГОДА В КОМІНФОРМІ

МОСКВА ПРОТИ ТВОРЕННЯ ДРУГОГО СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ НА БАЛКАНАХ.

Лондон, 28 січня. — Московська радіовисильня передала сьогодні редакційну статтю комуністичної „Правди", в якій осуджується намагання колишнього секретара Комінтерну і тепер премієра Болгарії, Георга Дімітрова, за його намагання творити ще один советський союз з Балканських країн, до якого мали б увійти теж Польща, Чехословаччина і Греція. Московська „Правда" вважає, що ця справа повинна бути полагоджена на засадах нового Комінформу, точніше, поодинокі країни в советській сфері впливів повинні бути підпорядковані безпосередньо та індивідуально Москві і не повинні лучитися ще в окремі бльоки, бо тоді контроля над ними була б скомплікована. Виступові „Правди" в добре поінформованих дипломатичних колах в Лондоні цадається велекого значення, вже хочби тому, що Дімітрова вважається за „другого Сталіна" поза „матірним" Советським Союзом. Інтересно, що проти плянів Дімітрова виступає теж югославський Тіто, якому, правдоподібно, не подобається конкуренція Дімітрова щодо влади. Незгода між самими комуністичними „вождями" могла б внести серіозні внутрішньо-політичні комплікації серед большевиків, що звичайно кінчається проголошенням слабшого „ворогом народу" і опісля масовою чисткою його здогадних прихильників. В той спосіб здійснюється основну засаду „вчення" Леніна, що „як революція загрожена — сто тисяч на ліхтарню і революція буде врятована". А советська „революція" сьогодні справді загрожена.

СОВЕТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОЇ БАЗИ В АФРИЦІ.

Лондон, 29 січня (АП). — Московське радіо сьогодні повідомило, що советський уряд вислав формальний протест урядам Злучених Держав і Великої Британії проти відкриття американської повітряної бази в Тріполі в Північній Африці. Протест мотивується твердженням, що відкриття цеї бази противиться постановам мирового договору з Італією. Повідомлення передала советська пресова агенція ТАСС.

КРІЗА ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ.

Париж, 28 січня. — Французькому урядові ще не пощастило злагіднити розбіжності думок не тільки в Національній Асамблеї, але й у власній Соціялістичній партії щодо проголошеної вже девалюації франка, головно щодо вільного ринку на золото. Більшість соціялістичних послів рішила здержатися від голосування в цій справі. Премієр Шуман заявив, що на надзвичайній сесії Асамблеї завтра він готов домагатися заяви довіря для уряду і зрезигнує, якщо не буде ухвалений законопроект щодо золота.

ПРЕМІЄР ІРАКУ ВТІК ДО ТРАНСЙОРДАНІЇ.

Багдад, Ірак, 28 січня (ЮП). — Бувший премієр Іраку, Салег Ябр, що підписав військовий договір з Британією, втік сьогодні літаком до Трансйорданії, після того як тут вибухли заворушення проти договору як такого, що „не відповідає національним цілям Іраку". У висліді, премієр, а з ним цілий уряд пішли у відставку. Біля мешкань міністрів поставлено сильну сторожу для оборони перед товпою.

НОВИЙ СОВЕТСЬКО-БЕЛЬГІЙСЬКИЙ ДОГОВІР.

Брюсель, Бельгія, 28 січня. Сьогодні тут повідомлено, що вислана перед місяцем до Москви Бельгійська торговельна місія успішно закінчила переговори зі советським урядом в справі нового торговельного договору. Большевики посилатимуть Бельгії збіжжя і сирівці, а в заміну діставатимуть стальні продукти, машини і хемікалії на загальну вартість 3,000,000,000 франків.

ВІДНОШЕННЯ ФРАНЦІЇ ДО „БІЗОНІЇ".

Франкфурт над Майном, Німеччина, 29 січня. — Вчора в Парижі пролошено текст французького меморіялу до урядів Америки й Британії в справі творення німецького економічного уряду для злучених британської й американської зон Німеччини. В меморіялі Франція висловлює думку, що така політика не розвяже економічних труднощів, натомість буде дальшим кроком до централізації німецької влади, проти якої рішучо застерігається Франція. Проте, тут вважається, що передання Франції повної контролі над промисловим районом Сарщини було останньою американсько-британською концесією та що у висліді теж Франція вже в найкоротшому часі мала б долучити свою зону до Бізонії.

ВКРАЛИ ФОТОГРАФІЧНИЙ ВИРЯД АМЕРИКАНСЬКОЇ МОРСЬКОЇ КВАРТИРИ.

Лондон, 28 січня (АП). — Сьогодні вночі тут вкрадено з американської військово-морської головної квартири фотографічний виряд вартости 32,000 долярів. Скотленд Ярд веде дослідження.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокє число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.00	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МОЖНА ВРАТУВАТИ ТІЛЬКИ ЦІЛУ ЕВРОПУ

Великі демократичні потуги рішили бодай припинити дальший похід советської територіяльної агресії в Европі. Це рішення прибрало вже практичний вигляд, бо Англія запропонувала т. зв. „Західню Спілку" в першу чергу Франції, а ця, як виходило б, дає на це згоду.

Ця спілка матиме не тільки політично-економічний характер, але теж і мілітарний, що виразно стверджується. Видно, що Британія бачить, що це вже остання нагода рятувати себе й Европу та бере під серіозну увагу зброєння Совєтів, зокрема це, що Совєти далі вдержують величезну армію, як це стверджує військовий знавець, Генсон В. Болдвин.

В такий самий спосіб глядять на ці справи теж і Злучені Держави, які скріпляють силу своєї мілітарної оборони, щоби бути готовим на кожний випадок.

Водночас з тими подіями, які вже наробили в світі великого шуму, в Лондоні появляються урядові заяви, в яких кажеться, що британський уряд не пропустить ніякої нагоди, де і в чому вона не проявлялась би, щоб таки прийти з Совєтами до порозуміння. Яке це мало би бути тепер порозуміння ближче не знати. Можна тільки догадуватись, що іде про мирний поділ сфер впливу в Европі та Азії.

З документів, які тепер появляються про різні дипломатичні конференції та звязані з ними різні секретні протоколи чи додатки до протоколів, легко пізнати, як тяжко орієнтуватись у цьому, що діється на політичнім, міжнароднім овиді. Тому важко вгадати, як властиво розуміти і оцю „Західню Спілку". Дуже можливо, що її пляни сягають дуже далеко. Може вона згодом змагатиме до цього, щоби було здійснене в Европі та світі це, за що велася друга світова війна. Одначе з цього, що відоме, виходить, що ця нова британська політика в Европі змагає до припинення дальшого походу совєтського імперіялізму та совєтської неволі. Та саме припинення не може, на нашу думку, врятувати Европу. Так поділена Европа скорше чи пізніше таки опиниться у руках Москви, не зважаючи на її опертя на такі потуги як Британія та Злучені Держави.

Нам здається, що Европу можна врятувати тільки як цілість. Це знов може статись тільки тоді, коли буде повалена совєтська влада, коли буде знищений варварський тоталітаризм на усіх европейських землях, серед усіх народів, що стогнуть в царстві червоного сатани. Коли вважалося необхідністю знищити націстівське варварство, то як можна бути глухими на муки тих, що переживають большевицьке варварство. Треба вже раз скінчити з теорією, що демократія може існувати водночас з большевизмом, бо ця теорія в практиці зліквідує демократію. Треба виразно й ясно сказати, що як ідемо рятувати Европу, то не тільки західну, але цілу. Теж і в другій частині Европи є народи, що відчувають по демократичному, що такі самі, як ми. Вони тільки не мають змоги тепер це виявити. Чи їх можна залишати на цілковиту загибіль? А як таке станеться, то чи може тоді вдержатись якась частина „демократичної Европи?"

Опікунчий уряд світу

Канадський премієр В. Л. Мекензі Кінг у своїй промові в Отаві 20. січня б. р., назвав совєтський комунізм світовою тиранією. Це був перший одвертий вистріл Британської Спілки Народів проти її союзника, тобто Союзу Советських Соціялістичних Республик. У днях 22—23 січня відбулася в лондонськім парляменті прилюдна дискусія над закордонною політикою Великої Британії, підчас якої міністер закордонних справ Ернст Бевин оголосив світові політику зціплення країн Західної Европи для оборони. У практиці ця політика своїм вістрям звертається проти Росії. Провідник опозиції, бувший премієр Винстон Чорчил, вповні згодився зо становищем теперішнього уряду і пригадав, що він перед роком вийшов з пляном організування Злучених Держав Західної Европи для спинення советської експанзії на Захід.

Це лише пригадка, як в сучасній історії зродилася думка організування демократичного світу проти досі нестримного походу большевицько-комуністичної диктатури. Політичний світ засвоїв собі погляд, що дискусія в британськім парляменті і заповідь звороту британської закордонної політики становлять епохальну подію в історії світу. Оприлюднення поглядів уряду і прийняття цих поглядів парляментом було лише завершенням переміни думок серед рішальних кол Англії в справі розбиття світу на дві частині, на місце погляду з воєнних часів, що політичний світ є один.

Місцем, де рішилася доля ідеї „одного світу" була таки Москва, бо невдача нарад під час конференції Чотирьох Потуг у Москві (в них від 10. березня до 24. квітня 1947), спонукала американського секретаря стейту Джорджа Маршала придумати свій плян для відбудови світу, незалежно від становища советської Росії. Це виявив самий Марщал, який у своїй промові в Бостоні 6. червня 1947 вже сформував свій плян.

Як Плян Маршала, так і зміна політики Англії творять нерозривний ланцюх в формуванні великої ідеї тобто перебудови світу не лише без Росії, але й проти неї. Після історичного проголошення зміни політики в Лондоні заговорив канадський підсекретар закордонних справ Лестер Б. Пірсон. Він одобрив цю зміну цим, що нававрував Росію за її надуживання Обєднаних Держав, а це вказувало б на переконання в політичних колах англо-саксонського світу, що Обєднані Держави не сповнили надій й тому треба творити якусь сильнішу організацію для втримання ладу й миру в світі. Пірсон згадав про конечність „колективної системи оборони, доступної для всіх держав".

Того самого дня в Злучених Державах заговорили про потребу союзу Західних Демократій дві визначні особи: голова президентської Комісії Повітряної Політики, Тамес К. Фінлетер і науковець, д-р Гаролд С. Юрі. Цей останній помагав при виробі атомової бомби, а тепер є містопредсідником Комісії Атомових Науковців. Юрі вийшов з добре передуманим пляном організування з країн Західного світу одного сильного уряду для рятунку цілого світу і то на інших взірцях ніж побудована Організація Обєднаних Держав.

У проводі такого уряду були б Злучені Держави Америки, Велика Британія й демократичні держави Західної Европи. „Коли б зорганізувати силу і багатства народів Західних демократій, тоді кремлівські крикуни мусіли б говорити в більше мирнім тоні ніж вони говорять тепер" — сказав Юрі. Вже з оцього короткого натяку можна пізнати, що Юрі має на думці. Він впевняє, що його плян є единий, який ще може врятувати світ перед війною. Він непевний чи так станеться, але, коли світ не буде нічого роботи проти намірів Кремля, тоді війна прийде певно — оце мотив, який повинен спонукати людей призадуматися глибоко над думкою Юрія.

Чому так скептично відноситься науковець до всіх запевнень Кремля про мир і чому придумав проти цеї облуди свій плян?

На це подає він такі вияснення: В Росії запанував революційний режім, який інтересується виключно розповсюдженням ідеї революції по цілому світі. Цей режім буде вживати всіх можливих засобів до переведення революції і буде поборювати кожну умову, яка була б звернена на оборону проти Росії. Тому, що не можна придумати способу для контролі атомової бомби, треба подумати про стримання самої війни. Щоби стримати війну, треба зорганізувати якийсь уряд, який стояв би понад всі можливі воюючі групи. У минулому саме такі сили були в спроможності недопустити до війни.

Такий федеральний опікунчий уряд можна створити з Західних Демократій і принаймні треба пробувати втримати якийсь лад і правний стан у цій частині світу, у якій люди себе добре розуміють. Теперішні уряди Італії, Франції, Швеції, а навіть і Англії це слабі уряди, а є й такі уряди, які ворог може знищити одним махом. Одначе, коли б так зіллята сили всіх загрожених держав, тоді в одній хвилині ці держави стануть потугою і ворог не зможе поставити своєї ноги в них без нараження на опір всіх разом.

Коли Юрія запитали, чи прийде до розвязання Обєднаних Держав, він відповів, що цю Організацію треба втримати, одначе водночас треба приготовляти людей до створення сильнішої організації.

Ідея Юрія поставлена ясно у його промові в Шікаґу. Одначе він не сказав, як її можна ввести в життя. Про це говорив Фінлетер у своїй промові в Ню Йорку. Він сказав, що наспів час до порахунку американців між собою і до спільного розрахунку з Росією. Росія досі не рішилася, чи вона хоче миру на стільки, щоб залишити свій давній націоналізм. Фінлетер пропонує скликати Обєднані Держави і запропонувати рішуче їх озброєння при одночаснім роззброєнні поодиноких її членів. Коли Росія не згодиться на такий світовий лад, тоді прийде час для організації Західного світу в солідний блок за збереженням миру — заявив Фінлетер.

Микола Чубатий.

Совєтська демократія в практиці

У своїх виступах на міжнародному терені, як і в своїй пропаґанді, большевики протиставлять демократії західних „капіталістичних" держав свою „вищу" совєтську демократію. Демократія капіталістичних держав, говорять большевики, дає, правда, громадянинові право голосування, отжи дає право забирати голос у всіх справах держави, однак ця демократія не дає рівности добробуту всім громадянам, бо одні є власниками великих капіталів а другі не мають нічого тай не є певні, чи завтра будуть мати це, що заробляють нині.

У нас кажуть большевики, правда, не дають людям права рішати, хто має бути премієром, хто президентом; рішає про це комуністична партія, зглядно її верхівка Політбюро, одначе у нас, говорять вони, панує рівність добробуту, немає упосліджених та упривілейованих, у нас ніхто не боїться, щоб завтра не втратити праці та не лишитися без нічого, бо в Совєтах всі мають забезпечену працю.

Річ природна, що самохвальба большевиків є блофом, коли нарід не має права контролі над всім, що діється в краю, а робітник підлягаючий владі найбільшого капіталіста — держави, на ділі є рабом, що має забезпечену працю, але працю раба невільника, за таку малу платню, що він ніяк вижити по людськи не може. Та кромі цього неправдою є, що в Совєтах існує матеріяльна рівність. На ділі в Совєтах є кляси куди більше упривілейовані, ніж в капіталістичних державах. Порівнати добробут агентів політичної поліції, комісарів, з добробутом селянина та робітника, то кожен побачить, що в Совєтах не то народ не має ніяких політичних демократичних прав, але він також не має рівности в прожитку, який до речи такий низький, що ми собі навіть представити не можемо тої щоденної нужди, серед якої живе простий народ, позбавлений якихнебудь політичних прав.

Якою є економічна совєтська демократія показала недавна економічна кріза в Совєтах, звязана з конфіскатою частини важко запрацьованого майна совєтського громадянина, при чім, як ніде на світі, одні верстви населення були покривджені, а другі протеговані.

Совєтська влада надрукувала в часі війни таку масу гроша, які видала на війну, що спричинила в себе інфляцію. Гріш стратив вартість, а продукти особливо на чорнім ринку сильно пішли вгору. Щоб охоронитись перед банкроцтвом совєтський уряд видав постанову про нові совєтські гроші. Старі гроші скасували, а нові видали та стали міняти по дуже несправедливій нормі. Це була звичайна грабіж, на якій найбільше потерпіло селянство. В країні „совєтської демократії" переведено цю „виміну" гроша в такий спосіб, що міський робітник, чекіст, газетяр, совєтський урядовець зберіг своє майно майже без страти, натомість селянин стратив майже все, бо за одну тисячку дістав він тільки сто рублів або одну десяту частину.

Звідки взялася у большевиків ця разяча несправедливість та кривдження селянства? Большевики все вважають робітників та совєтських інтеліґентів за підпору своєї влади, натомість до селянина большевики не мають довіря; вони в нім бачать як не теперішнього ворога, то бодай майбутнього. Тому Кремль ще раз так болючо вдарив по селянстві, щоб його тримати в нужді та приневолити бути послушним режімови.

Тим способом, як бачимо, в Совєтах далеко до господарської демократії і так, як в часі мира робітник живе ліпше від селянина, а від робітника краще живе лояльний інтеліґент, від нього ще краще комісар та чекіст, так само в часах конфіскати частини маєтку громадян на сплату воєнних зобовязань влада від робітника не забрала нічо, або ледви одну третину, а від селянина забрала 9 десятих його важко запрацьованого гроша.

Коли ще візьмемо під уваґу, що в Україні відсоток селянства куди вищий ніж в Росії, тоді побачимо, що зокрема скривдженими лишилися селяни, а між ними є найбільше українських селян.

Забираючи громадянам частину їх гроша, влада рівночасно знесла пайкування споживчих продуктів, утримуючи одначе ціну на продукти. І тут доперва вийшла на яв ціла мізерія совєтського робітника та селянина, який працюючи як невільник під примусом, немов привязаний до свого варстату праці, на ділі працює за пів дурно. Показує це порівнання, яке зробив один американський журналіст, порівнуючи, кілько мусить працювати робітник в Америці, а кілько робітник в Совєтах, щоб дістати ті самі продукти споживчі чи конечно потрібну одіж. Табеля ця, як відомо, показує, що життя совєтського робітника стоїть на такому низькому рівені, що він може жити тільки в крайній нужді, працюючи куди більше ніж американський робітник.

Життя вчить, що де немає свободи особистої людини та де вона позбавлена горожанських прав контролювати органи державної влади, там вона паде жертвою брутальної експлоатації. Жертвою такої немилосердної експлоатації паде робуча людина в Совєтах бо там держава є рівночасно капіталістом, поліцаєм і збірщиком податків. Так звана совєтська демократія це ошуканство, бо в Совєтах нема демократії, а є тільки система панування неетичної влади комісарів при помочі кровожадної політичної поліції, яка стала невідлучною частиною цеї влади.

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄНКО.

Я БУВ НА „РОДІНЄ"

14)

— Це підпис не мій. Я таких донесень ніколи не писав. Я підписуюсь завжди з крапкою, а тут без крапки.

Слідчий не розгубився.

— Ну, добре, — говорить він. — А чим ти вислуживсь перед родіною. Признайся, все простимо.

— Мені немає в чому признаватись.

— Немає в чому. Ну, побачимо!

Слідчий тисне кнопку дзвоника. Входить солдат.

— Привести свідка!

Проходять довгі хвилини в чеканні. Накінець відкриваються двері і на порозі з'являється Коваль. Його очі палають вогнем. Обличчя червоне. Здалеку чути, що він пив горілку. Повільно ведмежою ходою проходить він в кімнату і без запрошення сідає в крісло. Потім закидає ногу за ногу і запалює цигарку. Слідчий мовчки вичікує, поки Коваль закінчить. „Це вже він тут не вперше", — промайнула в мене думка. Я збираюся з усією силою волі. „Ну, будемо боротися", — говорю собі.

— Розкажіть, свідок, що ви знаєте про цього типа?

— Олекса, — говорить Коваль, — досить вже впиратися. Я ось признався і тепер мені добре.

Гаряча кров пробігла по моїх жилах. „Він сказав Олекса? (Моє ім'я в дійсности Гриць). Значить, не видає".

— Мені немає про що признаватись.

— Ну, як? Але ж ми разом служили у Власова. Пам'ятаєш, в Кракові? Пам'ятаєш, ми не хотіли ходити на муштру і ти відмовлявся тим, що рана не загоїлась.

У мене була операція апендициту і в анкеті зазначено, що у мене шрам на животі.

— Яка рана? Де рана — неприродньо заметушився слідчий.

— На животі, — відповідав Коваль.

Слідчий примушує мене підняти сорочку.

— Вірно! Рана на животі. І ти наважуєшся ще після всього цього відмовлятися.

— Буду. Це шрам від операції апендициту. Я в армії Власова не служив. Цього чоловіка знаю тільки по фабриці Тімме. Для чого ви мене мучите? За що? Чим я винний, що попав в полон? До дідька все, або розтріляйте або засудіть, але не мучте.

Мої нерви не витримали. Я заплакав... Мене відпустили. Неділя пройшла спокійно. Але ось знову вночі підняли. Переді мною новий слідчий. Говорить тихо, вкладно і лагідно. Називає на „Ви".

— Чи хочете ви оправдати довір'я совєтської влади? Ви такий молодий, а в майбутньому велике і чудове життя. Ви зможете принести користь батьківщині і своєму народові. Адже ж так гарно бути героєм, користуватись любов'ю і довір'ям, жити спокійно і бути добре забезпеченим! Зараз провадиться формування спеціяльних дивізій. Чи хочете піти до армії і оправдати довір'я в боях

— Так, так, звичайно!

— Треба буде йти на море і партизанити на воді коло берегів Далекого Сходу. Жовторотих не боїтеся?

— Яких жовторотих?

— Ну, китайців, звичайно. Хіба ви не догадалися?

— А для чого там партизанить? Адже ж вони наші союзники.

— Дивлячись, які китайці. Орле, та ви в політиці зовсім мало розумієтеся!... Є наші друзі — китайські комуністи, а є наші вороги — гоміндавці. До речі, тепер про це говорити не можна. Про це мовчати треба.

— Все одно. Я погоджуюсь.

— Ну, от і добре!

Я вертаюся в барак в чудовому настрої. „Я вирвуся звідси, я вирвуся", — співає в мені кожний нерв, кожна жилка.

Через годину за мною приходять знову. Я радісно і спішучи збираюся і не йду, а біжу. Мене ведуть до другого слідчого. Він кидає на мене звіриний погляд.

— Ми отримали тільки-що відомости із Совєтського Союзу, що ти працював в поліції. Але все ж таки, тобі дали гарну характеристику і боятися нічого. Так це було? Признавайся.

Так ось вони як грають!... Мої нерви не витримують. Це вже через міру! Коли ж кінець?

— Це брехня! Я ніде не служив.

— Але це всерівно: чи ти скажеш „так" чи „ні", а у нас тверді докази. Ти звідки?

— Із Одеси.

— Ну на тобі „по-одеськи" — і він, збісившись, починає бити мене по голові.

Входить другий слідчий.

— За що це ти його?

— А за те, що тут сидів з німцями. За те, що звідти не втік. Зрадник! Фашист!

І він знову бє мене.

— Навіщо йому було втікати звідси? Тут добре було: їв ковбаси і пивом запивав, — говорив слідчий, що тільки-но зайшов.

— Непровда, ми голодували.

— Бідненький, голодував! А я то і не знав. А я то його б'ю. Ну, вибач, будь ласка. Ну, вибач. Ну, будь же такий добрий. — До цих слів він додавав нові удари по моїй голові.

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ 1947 РОКУ.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	392.04	149	95.54
2	232.39	150	213.35
3	118.75	151	155.06
4	50.60	152	47.11
5	466.96	154	61.68
6	58.39	155	615.98
7	246.34	156	283.37
9	176.09	157*	101.49
10	131.40	158	395.47
11	149.42	159	86.31
13	119.93	160	113.32
14	25.54	161	392.06
15	10.95	163	237.37
16	98.43	164	389.28
17	51.69	165	79.09
18	91.11	166	41.26
19	5.97	167	378.93
20	289.89	168	257.70
21	228.38	169	35.38
22	119.31	170	226.41
23	104.24	171	45.87
24	94.21	172	47.14
25	445.73	173	128.90
26	35.55	174	29.30
27	36.00	175	253.81
28	147.40	176	662.71
29	243.84	177	139.91
30	92.97	178	205.36
31	133.84	179	213.23
32	29.70	180	145.59
33	130.98	181	120.02
34	34.57	182	208.03
35	63.91	183	116.63
36	203.91	184	20.12
37	178.59	185	63.69
38	327.17	186	56.62
39	462.73	187	100.47
40	45.00	188	48.28
41	18.32	189	16.74
42	201.13	190	41.56
43	54.49	191	166.92
44	127.94	192	233.28
45	396.57	193	74.85
46	16.23	194	126.02
47*	198.40	195	34.15
48*	84.27	196	55.33
49	57.85	197	30.20
50	150.95	198	50.54
52	124.19	199	58.07
53	120.26	200	421.21
54	121.40	201	43.23
55	111.86	202	42.11
56	180.67	204	1,642.49
57	167.40	205	22.46
58	226.57	206	648.57
59	300.93	207	84.43
60	43.24	208	32.24
61	49.83	209	52.16
62	71.81	210	220.79
63	542.76	211	208.19
64	145.60	212	62.77
65	220.62	213	273.15
66	86.60	214	7.10
67	204.46	215	98.26
68	19.53	216	62.09
69	148.03	217	482.64
70	275.16	218	248.63
71	68.99	219	464.92
72	76.42	220	120.06
73	79.30	221	917.28
74	97.05	222	23.93
75	280.67	224	31.62
76	328.96	225	8.24
77	64.65	226	313.51
78	87.48	227	43.80
79	20.16	228	84.34
80	137.90	229	255.46
81	128.93	230	485.86
82	74.70	231	26.91
83	203.07	232	83.00
84	57.07	234	357.93
85	271.95	235	157.40
86	155.65	236	188.58
87	195.37	237	251.22
89	54.45	238	585.87
90	260.54	239	270.80
91*	810.20	240*	65.15
92	12.63	241	111.20
93	72.22	242	172.27
94	465.64	243	87.02
95	92.19	244	24.92
96	288.04	246	86.51
97	163.43	247	292.25
98	133.37	248	120.87
99	204.25	249	35.82
100	118.84	250	13.49
101	44.81	251	258.73
102	610.50	252	129.37
103	107.15	253	149.91
104	227.40	255	51.10
105	238.20	256	74.01
106	251.35	257	30.86
107	61.18	258	41.64
108	161.02	259	219.78
109	[illegible]	261*	95.15
110	19.58	262	78.56
111	30.23	263	49.04
112	305.65	264	110.74
113	99.56	265	101.75
115	53.18	266	187.72
116	64.67	268	146.06
117	162.03	269	26.02
118	125.36	270	317.80
119	54.39	271	119.96
120	280.70	272	5.37
121	228.24	273	18.64
122	58.88	275	141.62
123	187.64	276	914.31
124	124.18	277	335.67
125	157.46	278	26.94
126	102.60	279	30.62
127	346.24	280	201.49
128	112.50	281	177.07
129	30.14	282	24.46
130	784.22	283	201.34
131	13.80	284	152.64
132	144.98	285	18.60
133	199.78	286	105.23
134	112.97	287	93.16
135	64.43	288	298.16
136	327.20	289	57.33
137	191.51	290	106.55
138	82.95	291	83.36
139	57.58	292	590.44
140	131.87	293	137.01
141	48.68	294	45.20
142	237.42	295	183.68
143	179.57	296	357.32
144	84.79	297	26.03
145	128.62	298	169.05
146	186.22	299	91.22
147	1,081.43	300	162.74
148	49.33	301	137.31

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
302	27.40	379	162.46
303	116.34	380	46.83
304	94.60	381	24.43
305	481.07	382	30.87
306	42.15	383	398.17
307	48.97	384	52.80
308	199.97	385	304.46
309	43.36	386	51.76
310	68.45	387	173.88
311	38.75	388	185.17
312	80.00	389*	50.49
313	13.86	390	179.70
314	16.78	391	282.12
315	30.65	392	21.51
316	584.15	393	73.11
317	122.18	394	11.57
318	137.29	395*	99.03
319	143.78	396	84.43
320	150.08	397	92.54
321	98.95	398	25.44
322	82.16	400	107.49
323	86.35	401	45.16
324	219.96	403	210.47
325	553.25	404	69.52
326	130.40	405	70.59
327	90.90	406	236.18
328	24.47	407	52.02
330	321.35	409	68.47
331	90.70	410	22.52
332	76.64	412	31.23
333	142.95	413	229.50
334	261.30	414	181.10
335	121.07	421	78.38
336	223.46	422	43.86
337*	44.68	423*	96.45
338	370.76	424*	16.00
339	130.69	426	45.51
340	17.81	427	267.92
341	529.32	429	43.34
342	238.94	432*	2,729.01
343	132.40	433	58.42
344	93.97	434	9.78
345	119.11	435	100.26
346*	10.27	436	59.93
347	257.77	438	201.92
348	97.98	439*	128.56
349	37.84	441	476.71
350	357.41	442*	70.35
351	84.18	443	25.96
352	132.40	445	155.60
353	513.77	446	32.46
354	17.43	448	41.55
355	86.35	449	211.64
357	72.96	450	8.10
358	54.90	451	69.57
359*	51.83	452	51.19
360	25.25	454	11.04
361	1,946.09	455	37.85
362	107.22	456	32.88
363	111.44	458	91.71
364	420.14	459	81.54
365	68.32	460	61.16
366*	40.42	462	46.73
367	517.98	465*	28.26
368	29.63	466	25.68
369	302.70	467	14.32
370	327.02	468*	87.52
371	424.04	469	363.38
372	142.50	470*	41.40
373	106.40	472*	105.24
374	46.51	475	27.96
375	108.98	476	147.92
376	47.79	477	218.88
377	20.62	478*	56.04
378	24.35		

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх специяльного фонду 232.99

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеченя $72,519.20

* При відділах означених звіздкою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	8.57	209	2.62
3	2.42	216	10.79
28	8.82	217	2.74
30	9.53	221	1.68
33	6.88	225	74.62
37	16.20	230	3.81
39	24.13	234	16.50
65	12.59	237	2.68
70	3.80	243	10.76
83	2.86	257	2.84
93	11.44	275	14.56
101	2.84	278	1.15
102	2.94	284	3.37
106	7.23	286	32.87
108	3.38	305	6.82
112	3.99	316	1.41
117	4.46	321	3.73
125	2.66	335	5.31
127	3.17	336	7.93
139	2.35	342	9.44
142	4.21	349	5.24
143	8.56	358	1.62
147	34.56	361	2.48
151	5.15	367	3.51
170	4.94	370	5.01
185	5.46	384	28.93
194	5.86	388	6.19
206	2.65		

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення $ 480.26

Разом з місячних вкладок від членів	$72,999.46
Відсотки від бондів	31,125.83
Відсотки від морґеджів	4,537.88
Відсотки від членських позичок	1,150.16
Чинш з реальностей	4,448.15
Приходи друкарні і книгарні	11,122.68
Продаж книжок в англійській мові	82.00
Продаж ювілейної книги	4.00
Продаж платничих книжечок	7.50
Зворот виплаченої нагороди відділовим секретарям за членів з молод. департ. до дорослих членів	2,105.12
Зворот виплаченої нагороди за нових членів молод. департ. до адм. фонду дорослих членів	753.25
Зворот виплаченої нагороди лікарям за нових членів	41.00
Перенос резерви за переписаних членів з молод. департ. до дорослих членів	1,495.00
Перенос інших фондів з молодечого департ. до дорослих членів	3.90
Уневажнена дивіденда за суспендованих членів	411.91
Уневажнений грошевий зворот	14.90
Піднесено вартість інвестицій в бондах (increased by adjustment)	50.65
З переносу на обниження вартости інвестицій в реальностях	3,000.00
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах	2,705.02
З переносу на обниження вартости машин в друкарні	1,075.83
Сплати морґеджів	11,498.33
Сплати членських позичок	4,569.04

Сирітські части по бл. п.:

в. 132 Ганак Микола	700.00
в. 213 о. Іван Захарко	1,000.00
Разом	$154,901.61

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 7 Рифун Павло	$ 500.00
в. 8 Квечін Текля	1,000.00
в. 22 Галужак Юлія	1,000.00
в. 39 Пахолок Андрій	197.49
в. 42 Полиняк Йосиф	500.00
в. 48 Луâс Йосиф	500.00
в 64 Гайда Теодор	500.00
в. 66 Віткович Марія	500.00
в. 75 Герич Андрій	421.55
в. 94 Уруський Михайло	500.00
в. 130 Лошків Юстина	500.00
в. 132 Ганяк Микола	1,000.00
в. 146 Коновалський Микола	500.00
в. 147 Кучірка Анна	500.00
в. 150 Стифанюк Микола	500.00
в. 161 Фірич Марія	750.00
в. 163 Сірий Петро	500.00
в. 198 Голод Олена	1,000.00
в. 199 Матурняк Анна	1,000.00
в. 199 Котович Пелягія	1,000.00
в. 204 Котско М. Еміль	500.00
в. 212 Шевчук Анна	750.00
в. 213 о. Іван Захарко	1,000.00
в. 221 Мотлюк Микола	500.00
в. 243 Швець Катерина	500.00
в. 284 Ломиковський Петро	1,000.00
в. 293 Мозола Іван	1,000.00
в. 296 Скрипек Мартин	1,000.00
в. 301 Семенюк Стефан	1,000.00
в. 316 Дорофий Микола	1,000.00
в. 319 Вовк Микола	500.00
в. 338 Томкович Франко	1,000.00
в. 361 Світлик Олекса	500.00
в. 385 Квасна Текля	500.00
в. 404 Клячаний Павло	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	1,104.54
Обниження вартости інвестицій в бондах (decreased by adjustment)	2,630.55
Обниження вартости інвестицій в реальностях (decreased by adjustmnt)	2,907.00

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 216 Микитюк Марія	89.47
в. 230 Дума Ева	94.56
в. 380 Маркович Стефан	41.80

Інші виплати:

Обниження вартости інвестицій в бондах (decreased by adjustment) 11.61

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх специяльного фонду 232.99

Виплати конвенційного фонду:

Обниження вартости інвестицій в бондах 6.34

Запомоги з запомогового фонду:

в. 1 Янкович Іван	50.00
в. 2 Шиманський Іван	25.00
в. 8 Малюх Теодор	100.00
в. 20 Крупка Йосиф	25.00
в. 21 Захарчук Василь	35.00
в. 29 Ковалевич Семен	35.00
в. 29 Коваль Анна	30.00
в. 51 Бура Павлина	25.00
в. 57 Лозінська Марія	25.00
в. 73 Хоптовий Михайло	40.00
в. 75 Космина Іван	25.00
в. 86 Похна Іван	35.00
в. 86 Шийка Олекса	35.00
в. 87 Максимик Семен	35.00
в. 90 Криніцький Стефан	100.00
в. 94 Машталяр Андрій	50.00
в. 96 Волчко К. Семен	35.00
в. 98 Пронишин Василь	100.00
в. 109 Андрієчко Стефан	35.00
в. 121 Конович Анна	25.00
в. 121 Мокрій Анна	100.00
в. 124 Бала Михайло	50.00
в. 143 Лешак Яцко	45.00
в. 147 Хомик Михайло	35.00
в. 147 Салаш Антін	35.00
в. 155 Ящина Анна	25.00
в. 161 Реман Анастазія	25.00
в. 161 Підуфала Анна	25.00
в. 168 Матвійців Марко	35.00
в. 168 Стек Микола	35.00
в. 172 Курило Василь	30.00
в. 178 Могиляк Захарко	35.00
в. 179 Шеремета Текля	25.00
в. 181 Клован Анна	25.00
в. 204 Кікта Микита	30.00
в. 206 Кінаш Антоніна	25.00
в. 206 Клюсевич Домка	25.00
в. 211 Барґель Марія	50.00
в. 213 Біляк Михайло	35.00
в. 232 Біло Текля	25.00
в. 337 Забитко Микола	35.00
в. 242 Москалик Катерина	25.00
в. 242 Тиньо Іван	35.00
в. 248 Конопка Ядвіґа	30.00
в. 252 Багрій Антін	35.00
в. 252 Холевінська Анна	25.00
в. 254 Котик Антін	40.00
в. 262 Шмайда Анна	25.00
в. 276 Глиста Петро	35.00
в. 276 Хлиста Теодор	35.00
в. 281 Хоптій Анна	25.00
в. 283 Ждан Маланка	25.00
в. 288 Чайка Софія	25.00
в. 288 Присташ Петро	35.00
в. 292 Кіянчук Филип	35.00
в. 292 Маланяк Михайло	35.00
в. 303 Полик К. Тимко	35.00
в. 325 Заблоцький Стефан	45.00
в. 330 Бундик Юрій	25.00
в. 338 Баран Іван	30.00
в. 345 Гайва Ева	35.00
в. 367 Лиско Катерина	25.00
в. 369 Завалей Василь	35.00
в. 375 Муневич Антін	35.00
в. 376 Ковалькевич Катерина	25.00
в. 388 Матковська Юлія	25.00
в. 388 Мінтурак Катерина	35.00
в. 400 Сімйовський Михайло	35.00
в. 403 Клапач Юстина	25.00
в. 403 Перцак Теодор	25.00
в. 406 Буняк Василь (ст.)	35.00
в. 406 Гриненько Параска	25.00
в. 407 Маркевич Марія	25.00
в. 407 Брилих Катерина	25.00
в. 407 Овсяник Параска	25.00
в. 412 Ткач Еміліян	25.00
в. 429 Кашуба М. Глорія	30.00
в. 45 Галамага Параскевія	25.00
в. 85 Ковальчук Петро	35.00
в. 128 Дідух Михайло	35.00
в. 144 Грудеський Михайло	30.00
в. 168 Космина Зофія	25.00
в. 400 Модько Ілько	35.00

Інші виплати запомогового фонду:

Обнижено інвестиції в бондах (decreased by adjustment) 56.52

Виплати адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	8,771.19
Нагорода для відділових секретарів за четвертий квартал	13,241.23
Нові машини для друкарні	6,038.34
„Свобода" за орган	3,900.00
Нагорода за нових членів	3,447.67
Платня головного уряду	1,249.98
Платня помічних сил	1,154.51
Чинш за офіси	625.00
Лікарі за нових членів	563.50
Кошти подорожі організаторів	452.11
„Свобода" за праці і друки	441.66
Кошти подорожі і репрезентації	339.38
Спортова акція	80.00
Обезпеченя машин і меблів від огню	75.60
Фотографічні знимки членських аплікацій	71.38
Видатки канцеляр. на пошту	59.86
Головний лікар	50.00
Телефон	40.43
Оправа книг	33.30
Канцелярійні прибори	30.48
Асекураційні департаменти стейтів за дозволи	28.38
Оголошення	20.00
Вода	12.75
Асекураційні журнали	2.00
Обниження вартости машин в друкарні	1,075.83
Стейтовий податок за помічні сили	91.25
Федеральний податок за помічні сили	50.69
Податок за канадійські чеки	8.58

Виплати фонду обезпеки інвестицій і смертности (Contingent Fund):

Обнижено вартість інвестицій в реальностях (decreased by adjustment) 93.00

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях 2,764.84

Інвестиції готівки:

Позички членам	1,848.02
Піднесено вартість інвестицій в бондах	50.65
Разом	$80,885.97

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем листопада 1947 р. осталася	$362,114.70
Прихід за грудень	154,901.61
Разом	$517,016.31
Розхід за грудень	80,885.97
Готівка з кінцем грудня 1947 р. остається	$436,130.34

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 436,130.34
Морґеджі	818,282.09
Бонди	6,897,202.61
Позички членам	392,875.71
Реальности	233,500.00
Друкарня	5,116.68
Разом	$8,783,107.43

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$8,140,805.35
Адміністраційний фонд	193,309.36
Конвенційний фонд	29,246.04
Запомоговий фонд	131,829.49
Народний фонд	8,260.83
Посмертний фонд старого роду обезпечення	76,329.51
Резервовий фонд	14,762.30
Сирітський фонд	82,264.95
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	94,463.88
Фонд Згоди Братств	11,835.72
Разом	$8,783,107.43

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ

З кінцем 31. грудня 1947 р. майно дорослих членів виносить	$8,783,107.43
З кінцем 31. грудня 1947 р. майно молод. департаменту виносить	844,653.92
Загальне майно обох департаментів з кінцем 31 грудня 1947 р. остає	$9,627,761.35

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	8.55	206	13.95
2	5.18	207	1.80
3	1.80	208	1.35
5	8.78	210	45
6	90	211	5.63
7	14.40	212	3.40
8	7.65	213	4.05
9	8.33	214	23
10	45	215	15
11	8.55	217	17.77
13	1.80	218	1.80
14	1.35	219	21.60
15	45	220	3.83
16	2.93	221	29.03
17	4.20	222	2.03
18	23	223	14.63
20	2.50	224	4.05
21	4.50	225	12.60
22	2.45	227	90
23	1.35	228	2.05
24	2.93	229	4.50
25	1.35	230	12.82
26	1.80	231	45
28	8.10	232	2.03
29	6.08	234	3.60
30	5.62	235	4.28
31	1.18	236	4.05
32	45	237	4.73
33	7.00	238	44.50
34	1.80	239	30.15
36	9.00	241	90
38	5.18	242	12.83
39	15.30	243	2.70
40	1.58	244	45
41	1.13	246	25
42	2.93	247	5.85
43	90	248	14.40
44	3.15	250	1.35
45	10.13	251	8.80
46	45	252	7.12
47*	7.08	253	6.08
48	4.95	255	2.95
50	5.85	256	2.70
52	10.35	257	45
53	1.35	258	1.80
54	2.50	259	10.13
55	2.50	261*	6.74
56	3.60	262	7.20
57	10.00	263	68
58	2.80	265	2.70
59	3.40	266	9.68
60	1.13	268	3.15
61	2.03	269	90
62*	4.50	270	6.08
63	22.73	271	5.90
64	4.28	272	1.80
65	6.25	273	1.35
66	8.10	275	1.58
67	3.38	276	12.60
69	90	277	16.65
70	5.85	278	1.13
71	3.15	279	4.05
72	88	280	4.05
73	2.70	281	24.30
74	2.70	282	2.48
75	4.50	283	7.05
76	6.97	284	90
77	3.83	286	1.13
78	3.37	287	1.80
79	1.15	288	3.83
80	2.00	289	2.70
81	1.15	290	45
82	1.83	291	2.25
83	2.25	292	12.60
84	19.10	293	9.90
85	17.10	295	4.73
86	5.63	296	13.75
87	6.98	297	25
89	25	298	23
90	13.07	299	2.93
91*	19.40	300	1.80
92	2.25	301	2.02
94	15.30	302	25
95	1.15	303	4.50
96	11.95	304	7.88
97	6.08	305	10.58
98	3.60	306	90
99	1.58	308	2.95
100	2.70	309	1.80
102	7.87	310	3.25
103	2.03	311	1.35
104	1.12	312	2.03
105	14.63	313	55
106	1.80	316	7.65
107	90	317	4.28
108	23	318	2.25
109	5.85	319	3.38
110	2.70	320	6.10
112	7.65	321	3.08
116	9.45	323	3.15
117	1.80	324	14.00
118	5.20	325	3.38
119	1.13	326	2.70
120	7.65	327	90
121	8.78	330	7.65
122	4.28	331	3.30
123	3.15	332	6.30
124	5.18	333	2.70
125	7.88	334	9.00
126	4.73	335	1.80
127	6.53	336	4.85
130	19.00	338	9.00
132	25	339	2.25
133	1.15	341	33.30
135	1.80	342	3.15
136	8.78	343	1.13
137	7.88	344	1.58
138	3.38	345	4.30
139	59	346	90
140	4.75	347	9.68
141	68	348	9.75
142	7.65	349	2.70
143	3.80	350	5.85
144	4.05	351	90
145	4.05	352	5.75
147	19.57	353	2.70
148	2.70	355	3.15
149	2.03	357	2.03
150	21.15	358	6.08
151	4.73	359	3.15
155	10.71	361	92.05
156	8.10	362	2.93
157*	45	363	6.30
158	6.53	364	6.30
159	2.93	365	5.40
160	3.10	366*	2.70
161	3.15	367	5.18
163	3.38	369	18.20
164	34.87	370	1.80
165	6.97	371	11.48
167	9.67	372	1.35
168	1.08	373	1.13
169	25	374	2.03
170	9.00	375	4.50
171	4.05	376	3.86
172	2.70	378	2.25
173	2.03	379	3.15
174	90	380	5.85
175	3.40	381	1.35
176	4.95	383	12.15
177	3.15	384	1.58
178	3.15	385	9.90
179	3.60	386	1.13
180	12.37	387	15.25
181	90	388	7.05
182	3.15	389*	9.90
183	2.02	390	13.05
185	5.63	395*	3.40
186	5.63	396	1.13
187	90	397	6.90
188	3.60	400	4.95
189	63	401	1.57
191	6.30	403	1.80
192	4.28	404	1.35
193	2.00	405	25
198	25	406	18.90
199	2.70	407	1.35
200	15.30	409	2.25
201	1.13	410	90
202	2.70	412*	1.20
204	124.43	413	1.35
205	1.80		

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
414	7.20	450	1.13
415*	2.93	451	45
421	2.70	452	2.93
422	8.10	454	63
423*	8.10	456	4.12
424*	1.13	458	2.00
426	2.03	459	70
427	13.05	460	1.00
429	3.40	462	2.03
432*	68.85	466	45
434	1.88	467	1.13
438	4.50	468*	4.40
439*	17.25	469	29.25
442*	1.58	470*	9.25
443	45	475	1.13
445	3.55	476	2.25
446	10.80	477	68
448	1.58	478	1.25

З місячних вкладок від членів обезпечених в клясах 1, 2 і 3 $2,262.28

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.51	164	33.42
2	16.51	165	1.54
3	7.97	167	22.91
5	79.17	168	17.34
7	20.27	170	24.80
8	7.71	171	8.74
9	42.09	174	4.60
11	41.51	175	61.47
13	21.21	176	5.56
14	36.12	177	104.49
15	6.54	178	12.33
16	6.80	179	77.31
17	27.93	180	30.16
19	4.79	182	6.65
20	45.13	183	39.34
21	6.42	186	6.80
23	5.30	187	7.69
28	22.76	189	6.77
33	29.96	191	13.02
34	82	192	51.52
36	17.32	194	6.52
37	11.21	196	7.50
38	68.17	200	93.41
39	40.73	201	1.84
42	5.19	202	6.77
43	44.06	204	286.51
45	24.86	206	159.41
47*	85.80	210	1.04
48	7.53	211	4.01
49	64.54	213	6.77
50	1.75	215	18.52
52	8.93	217	115.51
53	42.09	218	10.23
54	10.34	219	129.77
55	90.80	220	2.04
56	9.43	221	78.05
57	27.46	223	4.19
58	77.08	226	23.10
59	74.28	227	2.71
60	6.86	229	4.03
61	1.86	230	52.03
62	33.85	232	6.86
63	66.65	234	36.39
64	4.21	235	28.01
65	8.66	236	12.60
66	2.02	237	3.72
69	27.88	238	98.56
70	15.49	239	5.76
71	12.24	242	8.69
72	1.04	243	3.29
74	21.64	244	2.71
75	95.03	247	93
76	4.39	248	11.02
77	19.70	250	34.34
78	59	251	47.72
80	1.91	252	33.31
82	6.30	253	26.81
83	20.72	255	3.98
84	25.14	256	5.74
85	9.05	259	14.86
87	1.66	261*	9.88
89	93	262	3.75
90	14.18	264	30.68
91*	7.32	265	14.30
93	3.95	266	27.67
94	96.35	268	44.52
96	41.67	269	1.57
97	1.54	270	3.48
99	16.02	271	5.58
100	2.37	273	23.07
102	54.68	275	24.79
103	15.87	276	50.24
104	32.71	277	33.50
105	2.47	279	77
106	42.47	281	41.96
108	77	282	82
109	83	283	62.16
110	1.73	284	36.39
112	25.38	288	3.92
115	6.20	289	25.05
118	98	290	15.72
119	5.74	292	156.34
120	4.33	293	95.82
122	3.86	294	21.05
123	1.54	296	13.11
125	28.92	298	5.62
126	25.79	299	3.97
127	16.45	300	45.73
128	6.45	301	6.08
130	870.05	304	1.81
132	13.40	305	8.66
133	20.07	306	1.54
134	2.47	308	1.13
135	1.04	309	77
136	5.97	310	1.01
137	6.02	312	13.14
138	14.31	313	4.55
139	2.68	316	262.77
140	38.43	317	5.99
142	76.49	318	38.29
143	3.97	319	19.29
144	9.51	321	31.34
145	17.67	322	3.40
146	74.41	323	1.91
147	23.93	324	25.88
149	4.68	325	37.99
150	33.19	326	96
151	53.10	327	22.91
152	22.54	330	102.97
155	71.89	331	6.20
156	48.50	334	3.06
157*	21.45	335	11.15
158	3.26	336	34.51
159	3.72	338	3.69
160	2.44	339	8.02
161	22.82	341	341.80
163	2,633.30	342	31.62

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
343	36.57	398	7.52
344	4.62	400	5.67
347	107.05	401	8.99
348	15.03	403	14.60
350	5.61	405	2.22
351	6.06	406	3.77
352	11.56	410	3.84
355	2.86	413	19.55
357	7.57	414	217.04
358	42.09	412	17.12
359	6.42	421	11.00
361	660.52	423*	4.94
362	7.95	427	90.23
364	16.08	428	21.39
365	1.30	432*	[illegible]
367	125.81	433	[illegible]
368	2.94	435	74.59
369	40.57	436	64.68
370	18.31	438	2.18
371	19.06	439*	42.79
372	14.70	441	184.42
373	9.04	443	7.88
374	15.01	445	25.02
375	14.21	446	17.07
376	2.18	449	69.57
378	1.95	452	4.00
379	36.81	454	13.10
380	13.86	456	6.06
383	52.60	458	28.08
385	5.47	459	6.72
386	1.06	462	3.88
388	43.18	465*	24.96
390	41.72	466	15.55
391	44.33	468*	54.83
393	35.81	469	129.28
394	98	472*	4.80
395*	11.74	475	1.09
396	2.87	476	7.70
397	11.74	478	67.13

з місячних вкладок від членів обезпечених у клясах 4, 5 і 6 $13,429.26

* При відділах означених звіздкою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Разом з місячних вкладок від членів	$15,691.54
Відсотки від бондів	3,226.37
Відсотки від морґеджів	215.29
Уневажнена дивіденда	3.08
Піднесено вартість інвестицій в бондах	2.31
Сплати морґеджів	334.03
З переносу на обниження вартости інвестицій в бондах	401.08
Разом	$19,873.70

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 42 Букатчук Гелина	$ 400.00
в. 427 Ярмола Анна	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	487.02
Обниження вартости івестицій в бондах (decreased by adjustment)	398.16
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	1,315.18

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода для відділових секретарів за четвертий квартал 1947 року	2,595.65
Нагорода за нових членів	[illegible]
Платня помічних сил	631.49
Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	179.87
Свобода за праці і друки	143.11
Зворот виплаченої нагороди за лікарів	43.00
Стейтовий податок за помічні сили	27.01
Видатки канцеляр. на пошту	25.00
Федеральний податок за помічні сили	15.03
Перенос інших фондів за членів молод. департ.	3.90
Обниженя вартости інвестицій в бондах (decreased by adjustment)	2.92

Інвестиції готівки:

Піднесено вартість інвестицій в бондах (increased by adjustment)	2.31
Разом	$8,478.88

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем листопада 1947 р. осталася	$54,020.86
Прихід за грудень	19,873.70
Разом	$73,894.56
Розхід за грудень	8,478.88
Готівка з кінцем 31. грудня 1947 р. остається	$65,415.68

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 65,415.68
Морґеджі	47,845.80
Бонди	731,392.44
Разом	$844,653.92

Стан довжний:

Посмертний фонд	$794,164.10
Адміністраційний фонд	50,489.82
Разом	$844,653.92

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр

Сем. Старко

РОЗБИТА ДИВІЗІЯ

(Епізод з совєтсько-фінської війни 1939—1940 рр.)

4)

Пам'яті українців, вояків 44-ої дивізії що загинули в снігах холодної Фінляндії — присвячую. АВТОР.

(Докінчення)

Розгром.

Після довго тревалого й тяжкого переходу, дивізія, пройшовши впоперек всю Карелію, нарешті дійшла до ворожого кордону. Всі полегшено зітхнули і, здавалось, навіть повеселішали. Дружньо й бадьоро взялися за підготовку до відпочинку: стягували соснове гілля для куренів, збирали дрова для багаття, шукали воду. Одне слово, життя закипіло. Та такий настрій тривав недовго. Не встигли й оглянутися, як поступив вже новий наказ: підготовляти зброю до бою. І тоді готовили зброю: чистили ґвинтівки, провіряли набої і гранати.

Тут зауважимо, що до складу 44-ої дивізії входили такі частини: 148 стрілецький полк імени Івана Богуна, 25 стрілецький таращанський полк та 75 артилерійський полк, крім того до неї був прикомандирований дивізіон тяжкої далекострільної артилерії та відділ легких танкеток-амфібій. Зрозуміло, що у слад дивізії входили також і менші спеціяльні частини, як то баталіон розвідки, баталіон зв'язку і т.д. Дивізія була в повному бойовому складі військового часу і, якщо це взяти за основу, то можна припустити, що кількість рядового і командного складу дивізії становила 20—22 тисячі осіб.

Потрібно відмітити, що, підходячи до ворожого кордону або вірніше до фронту, а потім і переходячи його, командування дивізії було настільки певне, у слабість фінів та свою військову перевагу, що не вважало за потрібне притримуватись прийнятих військовою тактикою способів ведення війни. Зовсім слабо, наприклад, працювала фронтова розвідка і майже зовсім не існувала попередня та флянкова оборона. І тому не диво, що штаб дивізії, не провівши відповідної підготовки, дав наказ до наступу. Він не рахувався навіть з тим, що змучені страшним холодом і голодом та тяжким переходом вояки фізично були нездатні чинити будь-який опір без відпочинку, не говорячи вже про наступ. Та з людьми ніхто не рахувався.

Дивізія наступала. Ранком 3-го січня під покровом темряви, зберігаючи тишину, вона рушила вперед. Спершу пішли розвідкові танкетки, потім відділами вирушили декілька стрілецьких сотень а за ними побаталіонно, зберігаючи певну дистацію, пішов і весь богунський полк. За таким же, очевидно, порядком пішов і таращанський полк, тримаючи напрямок на — Суамосальмі-Улеаберг. За стрілецькими полками вишикувавсь артилерійський полк, а за ним потягнулись безконечні валки обозу, транспортові авта та підводи. Десь далеко ззаходу тяжко пихкотіли трактори з далекострільними гарматами.

Весь цей похід нагадував більше парадну процесію, а ще вірніше, зимній карнавал, а не дивізію, що йшла в наступ уже на ворожій території. Немов спеціяльно ухарактеризовані й передягнені в лахміття, тягнулись колони змучених солдат; поскрипували на морозному снігу підводи; як карнавальні аранжери з одного кінця в другий літали голосно лаючись командири. А мороз аж тріщав, збиралась хуртовина.

Вся ця процесія, перейшовши без всякого спротиву кордон, спокійно йшла далі по головній дорозі, що з обох боків, немов високим муром, була оточена густим лісом. Місцевість була безлюдна. Ішли день і другий; вглибились у територію Фінляндії більше 40 клм. — і хоч би тобі одного фіна зустріли. Ні душі! Нічого живого — хіба що дичина. Все було евакуоване в глибину країни.

Така ситуація навіть для звичайних собі вояків здавалась підозрілою. Вироблялось почуття, що війська йдуть прямо в „мішок", що цей шлях, оточений дрімучим лісом, на якому довгою стрічкою розтягнулось військо дивізії, є капканом, з якого не можна буде вирватись. Та командування, чомусь на це не реагувало. Те, що не зустрічались фінські війська — вважалось самозрозумілим явищем — мов, злякались і втекли! — А на факт відсутности цивільного населення ніхто навіть і не зважав.

Дивізія, немов при якомусь звичайному переході, посувалась колонами вперед. Навіть загальний настрій піднімався. По дорозі зустрічались оселі, де можна було перегрітись, а сміливіші встигли вже дещо роздобути. Розмови жвавішали а рух ставав бадьорішим. Знову заговорили про Гельсінки, про Улеаборг і про інші міста та про всяку всячину. Та затримався такий настрій недовго.

Ще вночі з 4—5 січня розповсюджувались тривожі чутки: говорили, що фіни обійшли дивізію ззаду, що вони відрізали відступ і тепер перейшли в наступ. І насправді такі чутки оправдались. Це підтверджувала розвідка і глухий тріскіт кулеметів, що доносився зі всіх сторін. Дивізію обхопила паніка, піднявся несамовитий крик, посипались загрози, зчинилась метушня а потім сталося найстрашніше: піднявся громовий гук, і все змішалося зі снігом і землею. Зі всіх сторін, як град посипались, точно попадаючи на дорогу, міни і гарматні стрільна.

І так тривало цілий день. А вночі все стихло. Не змовкав тільки несамовитий крик і стогін ранених.

На другий день рано фіни почали новий наступ. Артилерія мовчала, зате затріскотіла ручна зброя. Почався жорстокий бій.

Фіни в цій боротьбі застосували тактику партизанської боротьби. Без сумніву, перша атака, зокрема артилерійська канонада, проводилась, як це видно було, за всіма законами фронтової боротьби, але в дальших боях їхня тактика не відрізнялась від партизанської. Вже на другий день у боротьбі проти дивізії кожний фінський солдат діяв окремо, або в окремих невеличких групах; він діяв на свою руку так, як це йому дозволяли обставини, будучи часто відрізаним від своєї частини.

Насправді. На другий день фіни почали атаку ручною зброєю. Піднявся нечуваний гуркіт ручної автоматичної зброї. З усіх сторін зливою посипались кулі і, одночасно, фінської лінії фронту, як такої, не було.

Кожний фінський солдат мав одне завдання: якнайбільше знищити живої сили противника. Адже відомо, що кожний фін мав знищити 10 совєтських солдатів. Яким способом? Де? — Байдуже і тому він діяв так, як це було йому вигідно, скажімо, як мисливець. Так вже зранку над шляхом та над полянами появились тзв. „кукушки", тобто снайперські гнізда на високих деревах, з яких вівся обстріл навколишніх місцевостей. Одна така „кукушка" була пострахом для цілого відділу. Фіни широко застосовували маскування. Сховані під снігом в білих халатах, скрившись під кущем, вони були просто невидимі. Крім цього фінські вояки, будучи добрими патріотами, були безмежно хоробрі. Часто маленькі групи цих вояків, вдаючись на хитрість, дезорганізовували цілі баталіони. Бували такі випадки, що, переодягнувшись в совєтських вояків, фіни вмішувались між цих останніх, безпощадно потім знищуючи їх. Бували також випадки, коли цілком відокремлені фінські солдати нападали на розположаних совєтських відділів, обстрілювали їх, піднімаючи паніку, і безслідно знидали.

Ми вже не говоримо про те, що фінський солдат був добре вишколений, тепло одягнений, рухливий і пристосований до північних природніх умов.

З таким противником прийшлось зустрічатись змученими маршами, холодом і голодом воякам 44-ої дивізії. Наслідки боїв були жалюгідні.

Бій тривав три дні. Тільки другої ночі він почав стихати.

Ті, що залишилися живими, кидаючи все, тікали на схід.

* * *

Ті, що мали силу вибитись з окруження, збиралися на спеціяльних збірних пунктах на кордоні. Їх чекали спеціяльно для цього післані загони прикордонників. Але назад повернулося небагато, всього 4—5 тисяч. І ті були обморожені або ранені.

В цей час з Вологди летіли ешолон за ешолоном, нове доповнення дивізії.

Що сталося з штабом дивізії — невідомо. Були різні слухи. Одне тільки ясно, її командарм — бригадний командир Виноградов, втік літаком з окруження. Але й це не спасло його. Десь незабаром після цієї катастрофи його судила „трійка" та, як це водиться в тій країні, обвинила його у зраді і засудила до розстрілу. Там же, у присутності делегатів від кожньої частини, його розстріляли і без всяких церемоній закопали.

Так закінчився похід 44-ої дивізії проти Фінляндії.

Цей спогад одержано через:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Д-р Роман Осінчук.

Народне здоров'я і еміграція

I.

Приблизно місяць тому ми звернули увагу на сторінках нашого часопису на здоровший стан нашого народу, особливо в Західній Україні. До речі буде теж порушити питання здоровя нашої еміграції.

Як ми вже згадували тоді, народне здоровя є звязане з різними факторами народного життя, а найбільше з його суспільно-економічними, й культурними умовинами й відповідно наладнаною державою та приватною опікою народного здоровя. Сотки тисяч людей, що в часі страшної останньої війни роками жили на голодовому пайку й змушені були владою різних займанців до тяжкої, виснажуючої праці, що часто ізза різних причин а особливо частих бомбардувань не могли мати належного сну чи відпочинку, що жили у постійному страху за життя своє і своїх найближчих, а вкінці тисячі людей одні морені у концентраційних таборах і арештах на еміграції без жадної опіки, розкидані, як бездержавні люди по різних країнах Европи і світу, а найбільше в Німеччині й Австрії. Очевидно, що такі умовини погіршили наш здоровний стан в страшний спосіб, а в висліді дали великий відсоток різних хронічних захворувань, особливо туберкульози, ревматизму, хворіб серця, авітаміноз, чи гіповітаміноз, анемій та дуже багато випадків ослаблення нервної системи, духових депресій тощо. І якщо б ми навіть сьогодні мали докладно зібрані матеріяли про здоровний стан нашої еміграції (а чого, на жаль, просто немає змоги зробити), то навіть тоді трудно було б прийти до якогось докладнішого висновку про стан народного здоровя. Бо ці всі хронічні недомагання будуть мати ще довший час свій шкідливий вплив на людей, а особливо на молодь і доперва із вислідів цього шкідливого впливу і наслідків можна буде змалювати дійсний і непотішаючий стан емігрантів, який сьогодні позірно здоровий, напевно викаже в майбутності цілий ряд пізніших наслідків страшного воєнного лихоліття. Але заки будемо мати змогу спостерігати ці наслідки, то вже сьогодні ми маємо цілий ряд різних захворувань по таборах та багато випадків смертности, особливо серднього віку.

На одному місці звіту Санітарно-харитативної Служби в Мюнхені читаємо таке: „Внаслідок звідомлень виходить, що відсоток туберкульозно хворих в 1946 р., з причин злих гігієнічних умовин, зростає в застрашуючому темпі і тому ЄХС була змушена приступити до організації трох протитуберкульозних порадень. Сьогодні ми маємо їх три й в короткому часі у них зареєстровано 2,276 осіб хворих на туберкульозу в тому числі великий відсоток дітей. Брак відповдних ліків і харчів дуже утруднює лікування тих хворих". Вже з цих кількох слів можна собі змалювати погане здорівне положення нашої еміграції. А скільки випадків є недуг серця, ревматизму, нервового вичерпання, що тут, то там доводило до випадків важних депресій, психоз, а навіть самогубств. Часті випадки апоплексій, гіпертонії, посилення артеріосклерози це все теж прояви ненормального життя. А передовсім туберкульоза, яка знайшла прекрасний грунт для свого поширення у таборовому, гуртовому житті, браку санітарних умовин і недоживлюванні, заповнила вщерть діпістами всякі шпитальні установи давної УНРРИ а теперішньої ІРО.

І ось в таких умовинах страшного хаосу і безпритульности наших емігрантів по закінченні війни треба було теж нам самим подумати і наладнати справи народнього здоровя.

Це важке завдання взяли на себе деякі українскы лікарі, а за їх ініціятивою й малий гурт других громадян, організуючи Український Червоний Хрест, який, не маючи змоги його залегалізувати, перетворили в існуючу дотепер організацію Санітарно-Харитативну Службу при Апостольськім Візитаторі в Мюнхені. Звідси теж вийшла ініціятива для заснування на еміграції Обєднання Українських Лікарів, щоби в цей спосіб повести більше плянову лікарську роботу по таборах нашої еміграції.

(Кінець буде).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ТАРЗАН, ч. 1774. Невидимий сторож.

Коли Джена з допомогою Нкіми будувала щось в роді сховку на дереві...

Тарзан пігнав поміж дерева, щоб приглянутися банді.

Швидко він дійшов до місця, з якого міг їм приглянутися...

...і спустився наділ, тихенько, як кіт, щоб міг іти між корчами рівнобіжно з бандою.